

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om vederlag og pension m. v. for ministre.

(Første behandling findes i tidenden sp. 5107, udvalget for forretningsordenens betænkning i tillæg B. sp. 1127).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-9 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om valg til folketinget [af Gustav Pedersen].

Første behandling findes i tidenden sp. 5009, udvalget for forretningsordenens betænkning i tillæg B. sp. 1141).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændringer i rigsdagsbeslutning om valget af statsrevisorer og disses virksomhed [af Einer-Jensen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 3003, fremsættelsen i tidenden sp. 5019).

Lovforslagets paragraffer og ændringsforslagene hertil samt forslaget til folketingsbeslutning og spørgsmålet om sagernes overgang til henholdsvis tredje og anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Per Hækkerup: På mit partis vegne skal jeg anbefale de to forslag til vedtagelse.

Med hensyn til forslaget om ændringer i lov om valg til folketinget har der i udvalget for forretningsordenen været enighed om at stille visse ændringsforslag. Hvad ændringsforslagene går ud på og tilsigter, fremgår af betænkningen; jeg skal kun gentage, at der her dels er tale om en ajourføring af vederlaget for folketingsmedlemmer, en ajourføring, der i gennemsnit svarer til den forbedring af tjenestemændenes lønninger, der blev gennemført for et år siden, dels tages der sigte på en ajourføring af bestemmelserne, bl. a. vedrørende børnepensionstillæg, børnepension, efterindtægt o. s. v.; dette tilsigter først og fremmest at gennemføre en reel ligestilling mellem kvindelige og mandlige medlemmer af folketinget.

Under udvalgets forhandlinger har ganske særlig spørgsmålet om det skattefrie omkostningstillæg været behandlet. Det har ikke under udvalgsbehandlingen været muligt at nå frem til et resultat af disse drøftelser, og det er derfor i betænkningen udtalt, at spørgsmålet sammen med en videre overvejelse af pensionsproblemerne vil blive undergivet en fortsat behandling i udvalget for forretningsordenen med henblik på at nå frem til en tilfredsstillende ordning på disse områder inden årets udgang.

Med disse bemærkninger skal jeg henstille, at de to foreliggende forslag vedtages.

Alfred Jensen: Jeg har allerede ved flere lejligheder givet udtryk for, at vi ikke

[Alfred Jensen.]

mente, tiden var inde til at foretage forhøjelser af folketingsmedlemmernes vederlag. Derfor behøver jeg ikke at bruge mange bemærkninger til at forklare, at vi ikke kan gå ind for ændringsforslag nr. 1, men vil stemme imod. Dette er jo kun en begyndelse; det bebudes i betænkningen, at man vil tage spørgsmålene om omkostningstillægget og pensionsordningen op til behandling i næste folketingsår. Man må vel regne med, at der også her bliver tale om forhøjelser, og jeg ser da for mig, at man til sin tid også vil tage stilling til reguleringsportionernes størrelse. Det forslag til beslutning angående statsrevisorerne, som behandles sammen med dette lovforslag, går jo netop ud på, at statsrevisorerne fremtidig skal have deres løn reguleret med de portioner, som er foreskrevet i lønningslovens § 87 og § 88. Det vil altså sige, at hvis man med hensyn til folketingsmedlemmernes løn skal følge denne ordening op, vil det vederlag, der nu fastsættes for folketingsmedlemmer, ikke blive 160 kr., men 240 kr. for hver portion. Vi er ikke tilhængere af, at man går den vej, og vi tager derfor på forhånd afstand fra at røre ved disse spørgsmål.

I forlængelse af det, jeg fremførte ved første behandling af lovforslaget, kan jeg sige, at vi ønsker at stemme imod § 2, som betyder, at tidligere folketingsmedlemmer, der får pension, fremtidig kan få folkepensionens mindstebeløb, uden at der sker noget nedslag i pensionen. Jeg kritiserede dette ved første behandling, men ingen andre kom ind på det. Det kan i og for sig også være ligegyldigt; vi ved, hvad meningen er, og kan altså ikke godkende en sådan foranstaltning.

Vi vil altså stemme imod ændringsforslag nr. 1 til § 1. De andre ændringsforslag, som jeg forstår går ud på ajourføringer, har vi intet at indvende imod.

Hvad forslaget til folketingsbeslutning om statsrevisorerne angår, kan jeg henvise til de bemærkninger, jeg gjorde ved første behandling af det lovforslag, jeg lige har omtalt. Hvis det kort og godt drejer sig om en overførelse af de bestemmelser, man har på andre områder, uden at der egentlig røres ved lønninger og pensioner, har vi ikke noget imod det. Jeg må imidlertid

forstå det sådan, at § 2 i forslaget til beslutning også betyder, at pensionerede statsrevisorer uden afkortning vil kunne få folkepensionens mindstebeløb. Jeg er klar over, at de kun kan få det én gang, men vi finder alligevel ikke, det er rimeligt, at det står i forslaget. Jeg siger på forhånd, at vi ikke vil gå ind for en sådan ordening, og at vi vil stemme imod § 2, når forslaget til folketingsbeslutning kommer til anden og sidste behandling.

Aksel Larsen: Jeg er ganske klar over, at det er temmelig ligegyldigt, om jeg tager ordet her, og at det er temmelig ligegyldigt, hvordan jeg stemmer; det, der nu er foreslået af udvalget, vil blive vedtaget. Jeg synes alligevel ikke, at jeg vil holde mig tilbage. Jeg ønsker at motivere min stilling ved afstemningen, og jeg ønsker samtidig at sige noget, som bør siges ved denne lejlighed.

Det er mig ret uforståeligt, at man søger at klare en sådan sag ved forhandlinger bag kulisserne eller mellem visse partier, og at det ærede medlem hr. Per Hækkerup har så få og så, ja, undskyld jeg siger det, intetsigende bemærkninger at fremkomme med som en begrundelse for forslagene. Det giver befolkningen indtryk af, at her er noget, der helst skal luskes igennem med så ringe debat som muligt, det bør vække så ringe opmærksomhed i befolkningen som muligt, og det vil sige, at befolkningen får et meget dårligt indtryk af folketingets eller folketingsflertallets mening om denne sag og optræden i denne sag.

Jeg ser ikke, at der er grund til andet end at tale ud, og jeg vil først sige over for de røster, der har været fremme i pressen om, at det er uanstændigt, at folketinget selv fastsætter folketingsmedlemmernes vederlag, at den snak hører ingen steder hjemme. Der findes simpelt hen ingen anden instans, der kan gøre det, og hvis ikke folketinget benytter sig af den ret og pligt, det har til at regulere folketingsmedlemmernes vederlag, vil det altså ikke blive reguleret; og hvis man ikke havde benyttet denne ret i fortiden, ville vi have været nede på niveauet fra før krigen, da vi fik henholdsvis 300 og 400 kr. om måneden. Jeg synes, det er uanstændigt, at man i pressen tillader sig at bruge sådanne argumenter som, at

[Aksel Larsen.]

folketinget er i den heldige situation, at det selv kan bestemme sine medlemmers løn.

Når vi så skal se på, hvad der vil være et rimeligt vederlag, kan man naturligvis have yderst forskellige meninger derom. Det er ganske klart for mig — og det ved alle mennesker her i landet — at flertallet af folketingets ærede medlemmer lever ikke af brød alene, og de lever heller ikke af folketingsvederlaget alene. De allerfleste herinde har et eller andet erhverv, en eller anden indtægt, de i virkeligheden lever af eller kan leve af, men der findes også medlemmer af folketinget, som ikke har anden indtægt end folketingsvederlaget. Da det er en fuldkommen umulighed at gennemføre et lighedsprincip i et forhold som dette, tror jeg ikke, der er noget andet kriterium for bedømmelsen end det, at de, som intet andet har at eksistere for, er nødt til af staten at have et vederlag for deres gerning i folketinget, som er tilstrækkeligt til, at de kan leve og leve tåleligt. Jeg tror ikke, det kan lade sig gøre at trimme det sådan, at folketingsvederlaget skal fastsættes i forhold til, hvilke indtægter man i øvrigt har. Der er ikke andet at gøre end at indrette det sådan, at ingen af økonomiske grunde kan blive nødsaget til at sige nej til at lade sig vælge som folkets repræsentant i det danske folketing.

Nu vel, så kan man sige, at det er alligevel ikke nødvendigt med så højt et vederlag, for vi befinder os her på et fagområde, hvor der ikke mangler tilbud om arbejdskraft. Det erkender jeg. Hvis jeg ikke husker meget fejl, var der 800-900 kandidater ved det sidste valg til folketinget, og jeg tvivler såmænd ikke om, at der var 8 000-9 000, som gerne ville have været kandidater til folketinget, vidende hvad de gik ind til også materielt. På den anden side duer sådanne indvendinger ikke; for erhvervsdrivende, som kan opretholde deres erhvervsvirksomhed, eller folk, der ejer en tilstrækkelig stor formue eller har indtægter på anden måde, er naturligvis i stand til at eksistere også uden noget synderligt folketingsvederlag; men man må indrette det sådan, at også de, der ikke har sådanne indtægter, kan eksistere, uanset om deres

lyst til at være medlem af folketinget er særlig stor eller særlig lille.

Når jeg er kommet så langt, vil jeg sige, at det forekommer mig rimeligt, at man foretager en regulering af det vederlag, der udbetales folketingsmedlemmerne. Man er nødt til her at tage hensyn ikke alene til de skete prisstigninger, men også til den hævelse af lønniveauet, der er sket på forskellige områder, sidst for tjenestemandenes vedkommende, og så kan man ude i landet eller rettere sagt på visse bladredaktioner have hvilken mening man vil, men det skal vel ikke være sådan, at de eneste, der ikke må få en nogenlunde rimelig løn, det er politikerne, for det er mindre værdige individer, som man kun vil respektere, hvis de lever adskilligt dårligere end mange, mange andre.

Altså, jeg kan gå ind for ændringsforslaget under nr. 1, men vil samtidig sige, at det er mig en glæde, at man har stillet netop dette ændringsforslag, og at der ikke er kommet noget forslag frem af dimensioner som det, vi har læst om i visse mere eller mindre velinformerede dagblade. Hvis man var kommet med forslag om et vederlag på 28 000 kr. eller 36 000 kr., og jeg ved ikke, hvilke fantasital der har været nævnt, så havde det naturligvis været nødvendigt at komme med ændringsforslag hertil, men det forekommer mig, at det, man i udvalget eller rettere sagt ved forhandling mellem de gamle partier har ramt, nogenlunde er det rimelige.

Så er der omkostningstillægget og de overvejelser, der nu skal finde sted vedrørende spørgsmålet om omkostningstillæg eller ret til at foretage visse fradrag. Jeg er klar over, at det i særlig grad er i visse konservative kredse, muligvis det konservative folkeparti, man er interesseret i at få en anden ordning end den gældende. Jeg begriber ærlig talt ikke argumentationen herfor. Man siger, det vil være mere rimeligt, om folketingsmedlemmerne skal svare skat af alt, hvad de får udbetalt af folketinget, men så skal de have lov til at trække fra de udgifter, folketingshvervet medfører. Hvis det blev tilfældet og man henholder sig til de almindelige regler, der er gældende — det være sig for tjenestemænd, repræsentanter eller andre — ville

[Aksel Larsen.]

det nedslag, man kunne forskaffe sig, blive langt, langt større end det omkostningstillæg, der er fastsat. Jeg vil nødig være for ond, men jeg vil dog sige, at ligervis som det visse steder i byggeindustrien hævdes at være sådan, at de penge, man tjener lettest, når man skal bygge huse, er dem, man tjener ved hjælp af blyanten, ville det vel også være sådan, at de, som er dygtigst og mest sagkyndige til at regne fradrag ud, ville få de største fradrag. Endvidere ville noget sådant medføre, at disse fradrag, som ville blive langt større end det omkostningsfradrag, der er fastsat i valgloven, i særlig grad ville komme dem til gode, der har ret store indtægter ved siden af deres vederlag som medlemmer af folketinget. Det ville altså være en ekstra begunstiggelse af de velstillede, og det må jeg vende mig imod.

Jeg har ikke noget imod, at man spørger skattemyndighederne — jeg kunne endda animere til at gøre det — hvad de ville anse for rimeligt enten som tilladeligt fradrag eller som skattefrit omkostningstillæg. Jeg anbefaler, at man får et responsum fra de skattemyndigheder, der måtte være egnet til at give et sådant. Personlig er jeg aldeles overbevist om, at man vil tilråde et langt større omkostningstillæg end det, der er fastsat, og som reelt er på godt 4 000 kr. Men for at få stoppet den snak, der i særlig grad animeres af visse konservative blade, anbefaler jeg altså, at man under de undersøgelser, man vil foretage fremover, også indhenter skattevæsenets mening om dette.

Jeg tror, at det må være tilstrækkeligt. Jeg kan jo ikke vide, hvad man i øvrigt har til hensigt at gøre under de undersøgelser, der skal foretages, men det væsentlige i de ændringsforslag, der foreligger nu, og som der skal tages stilling til, er spørgsmålet om en forhøjelse af vederlaget med ca. 15 pct.; og det finder jeg naturligt og rimeligt, og det vil jeg stemme for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændringer i lov om valg til folketinget [af Gustav Pedersen].

Ændringsforslag nr. 1

vedtoges med 116 stemmer mod 4.

Ændringsforslagene nr. 2, 3, 4, 5, 6 og 7 og § 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

§ 2

vedtoges med 121 stemmer mod 4.

§ 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Derpå foretoges afstemning vedrørende forslag til folketingsbeslutning om ændringer i rigsdagsbeslutning om valget af statsrevisorer og disses virksomhed [af Einer-Jensen m. fl.].

Sagens overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Forslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til statsbanelov.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4451, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1129).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Poul Nilsson: Efter første behandling af forslag til lov om en ny statsbanelov har udvalget afholdt 7 møder. Udvalget har